

IZVEŠTAJ O RADU SRPSKOG SOCIOLOŠKOG DRUŠTVA U 2020. GOD.

Tokom 2020. godine aktivnost Srpskog sociološkog društva (SSD) je bila znatno redukovana u odnosu na prethodne godine. No i pored svega, Društvo je radilo. Predsedništvo društva je održalo samo jednu sednicu u normalnim okolnostima (petak 13. mart 2020). Ostatak radnih aktivnosti se odigravao onlajn. Tokom čitave godine postojala je redovna aktivnost i stalna komunikacija članova predsedništva među sobom i sa spoljnim okruženjem. Društvo se tokom 2020. godine bavilo mnogim pitanjima. Kao najznačajnije aktivnosti izdvojili bismo izdavački delatnost, rad na organizaciji godišnje konferencije, organizovanje takmičenja iz sociologije za učenika srednjih škola, međunarodno povezivanje i učlanjivanje u Međunarodnu sociološku asocijaciju (ISA).

Izdavačka delatnost

U toku 2020. godine se, uprkos pandemiji, odvijala regularna izdavačka aktivnost. Časopis Sociološki pregled je redovno izlazio, u ovom periodu su izašli svi brojevi za 2021. Pored časopisa, objavljen je i zbornik radova sa redovne godišnje konferencije koja se realizovala oktobra 2019. godine na Mećavniku i u Andrićgradu (Višegrad – Republika Srpska) u saradnji sa Institutom za političke studije iz Beograda i Sociološkim društvom Republike Srpske. Zbornik pod naslovom „Culture and Identities“ je objavljen u saradnji sa Institutom za političke studije iz Beograda. Zbornik ima 331 stranu i štampan je na engleskom jeziku. Za njegovo objavljivanje je angažovan međunarodni recenzentski tim koji su činili Ana Ivanova Mantarova (Bugarska), Danuta Gibas-Krzak (Poljska), Andrej Mentel (Slovačka) i Slobodan Miladinović (Srbija). U njemu je objavljeno 25 radova koje je pripremio 35 autora iz Poljske, Ruske Federacije, Bugarske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Hrvatske i Makedonije. Zbornik je objavljen u izdanje Srpskog sociološkog društva i Instituta za političke studije iz Beograda.

Rad na organizovanju godišnje konferencije SSD

Tokom 2020. godine pokrenuta je aktivnost na organizovanju godišnje konferencije Srpskog sociološkog društva koja je trebalo da se održi u Novom Sadu. Suorganizatori te konferencije su Odsek za sociologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu i Institut za političke studije iz Beograda. Konferencija je planirana za oktobar 2020. god. Zbog epidemiološke situacije i očekivanja da će se stanje poboljšati, ona je u više navrata odlagana, tako da je, na kraju, prebačena u 2021. godinu. No i pored svega, tekle su aktivnosti na pripremi konferencije. Izabrana je tema skupa „Društveni razvoj i demografske promene“,

formirani su organizacioni i programski odbor, više puta je sociološkoj javnosti upućivan poziv za prijavljivanje radova.

Takmičenje i potvrde o postignutom rezultatu

S obzirom na epidemiološku situaciju, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja je donelo odluku da stopira takmičenja srednjoškolaca koja su bila planirana Kalendarom takmičenja i smotri učenika srednjih škola za 2019/20. školski godinu. Srpsko sociološko društvo je pokrenulo inicijativu da se naše takmičenje održi onlajn, na šta je dobijen pozitivan odgovor Ministarstva, tako da je takmičenje, sa manjim zakašnjenjem ipak realizovano. Prvi Krug takmičenja sa temom „Omladina i sfera rada“ se odvijao 23. marta 2020. godine po univerzitetskim centrima u kojima postoje studentske grupe za sociologiju: Beogradu, Novom Sadu, Nišu i Kosovskoj Mitrovici. Celokupnu aktivnost je vodio tim koordinatora iz svih univerzitetskih centara (dr Snežana Stojšin – Novi Sad; dr Jelisaveta Petrović – Beograd; Aleksandra Nikolajević – Niš i Nikola Živić – Kosovska Mitrovica). Finalno takmi

enje se realizovalo u Beogradu. U skladu sa odlukom Skupštine SSD za 2019. godinu. Od ove godine je počelo dodeljivanje trećeg mesta svim učesnicima takmičenja koji se nisu plasirali na prvu ili drugu poziciju.

Početkom školske 2020/2. godine pokrenute su aktivnosti na organizaciji takmičenja za narednu školsku godinu. Ovog puta je organizaciju vodio tim koordinatora u nešto izmenjenom sastavu. Naime, umesto Jelisavete Petrović, predstavnik iz Beograda je bio dr Nemanja Zvijer. Izabrana je tema takmičenja koje će se održati tokom naredne školske godine: „ Pandemija Virus Covid-19 kao društveni izazov“. Nekoliko takmičara nam je tražilo da im izdamo potvrdu, na standardnom obrascu Ministarstva, o postignutom rezultatu, što smo i učinili.

Prijem SSD u međunarodnu sociološki asocijaciju ISA

Ova godina će ostati zapamćena u istoriji Društva po tome što je SSD primljena u regularno članstvo ISA-e, Međunarodne sociološke asocijacije (International Sociological Association), koja deluje pod okriljem Ujedinjenih nacija. Krajem maja 2020. Društvo je apliciralo preko elektronskog obrasca na sajtu ISA-e za prijem u članstvo. Već 29. maja je usledio kontakt posle koga je društvo priložilo traženu dokumentaciju da bismo 23. novembra 2020. godine dobili odgovor da je SSD postalo regularni član ISA-e. Po običaju, usledilo je plaćanje članarine i formalno pristupanje ISA-i. Iza toga je usledila redovna komunikacija u kojoj SSD počinje dobijati informacije o aktivnostima unutar međunarodne sociološke zajednice.

Izdavanje stručnog mišljenja dipl. sociolozima i dipl. profesorima sociologije o kompetencijama za izvođenje nastave na izbornim predmetima u srednjim školama.

SSD je od ove godine počelo da izdaje, diplomiranim sociolozima i diplomiranim profesorima sociologije, stručno mišljenje o stručnosti i kompetencijama diplomiranih sociologa i diplomiranih profesora sociologije za izvođenje nastave iz izbornih predmeta u srednjim školama. Argumentacija se daje na osnovu spiska položenih ispita tokom studija za svakog nastavnika pojedinačno navođenjem položenih ispita koji su relevantni za pojedine izborne predmete.

Dodela godišnjih nagrada Srpskog sociološkog društva

Srpsko sociološko društvo je i ove godine dodelili, sada već možemo reći, tradicionalne godišnje nagrade za životno delo „Radomir Lukić“ i za najbolju knjigu domaćeg autora, iz oblasti sociologije, objavljenu u prethodnoj (2019) godini „Vojin Milić“. Konkurs za obe nagrade raspisan je 01. 12. 2019. godine i trajao je do 31. 12. iste godine.

U propisanom roku je stigla jedna kandidatura za Nagradu za životno delo „Radomir Lukić“ Na obrazloženi predlog Filozofskog fakulteta Univerziteta u Nišu, Žiri za dodelu nagrade je doneo odluku da se ista dodeli prof. dr Ljubiši Mitrović, profesoru emeritusu.

Na konkurs za najbolju knjigu, od svih prispelih predloga, Žiri za dodelu nagrade izdvojio je u širi izbor, ukupno osamnaest knjiga za koje je smatrao da predstavljaju vredna dela koja tretiraju sociološku problematiku. Po okončanju razmatranja knjiga koje su ušle u širi izbor, izabrane su tri knjige koje su ušle u uži izbor:

1. BAKIĆ, Jovo: Evropska krajnja desnica 1945-2018. Beograd: Clio, 2019.
2. DRAGIŠIĆ LABAŠ, Slađana: Samoubistvo – različiti diskursi. Beograd: Univerzitet, Filozofski fakultet, Institut za sociološka istraživanja, 2019. i
3. MILOŠEVIĆ, Božo: Osnovi sociologije rada. Novo Miloševo: Banatski kulturni centar, 2019.

Na kraju pokrenutog postupka, Žiri je 24. decembra 2020. godine objavio da se Nagrada Vojin Milić dodeljuje za knjigu: DRAGIŠIĆ LABAŠ, Slađana: Samoubistvo – različiti diskursi. Beograd: Univerzitet, Filozofski fakultet, Institut za sociološka istraživanja, 2019.

Aktivnost na radu sekcija Društva i Sociološkog kluba

Tokom 2020. godine najveću aktivnost je imala sekcija za proučavanje socijalnih pokreta koja je održala četiri sastanka. Sekcija za istraživanje socijalnih pokreta je održala tri sastanka. Prvi je bio neposredno pre proglašavanja epidemiološke situacije i uvođenja vanrednog stanja, 03. 03. 2020. godine. Tema uvodnog predavanja bila je „Diskriminacija starih u Srbiji“. Uvodno izlaganje je održala dr Nada Dinić a moderatora

sastanka je bila dr Nada Novaković. Ostali sastanci su održani krajem godine. Drugi sastanak je održan 06. 10. 2020. godine. Uvodno izlaganje na temu „Aleksandar Ranković – biografija 1909 – 1983.“ je održao dr Bojan Dimitrijević a moderatorka je bila dr Dubravka Stajić. Treći sastanak je održan 03. 11. 2020. godine. Tema je bila Upravljanje ljudskim resursima u međunarodnim (ekonomskim) odnosima. Predavač je bila dr Marijana Maksimovi

sa Instituta društvenih nauka u Beogradu a moderatorka dr Dubravka Stajić. Četvrti sastanak je održan 01. 12. 2020. godine. Tema je bila „Rad u doba korone“. Predavanje je održala dr Nada Novaković a moderatorka je bila dr Dubravka Stajić.

Tokom 2020. godine je pokrenuta inicijativa grupe srednjoškolskih profesora da se obnovi aktivnost Sekcije nastavnika sociologije u srednjim školama. Tim povodom je održano više sastanaka i konsultacija zainteresovanih nastavnika sa članovima predsedništva Društva. Koleginica Snežana Kuzmanović je pripremila radnu verziju statuta sekcije. Dogovor je bio da se u dogledno vreme izvrši mobilizacija što većeg broja nastavnika kako bi se pokrenule ozbiljnije aktivnosti. Poseban problem za sociologe predstavlja to što postoji jaka tendencija kod nadležnih državnih organa da se smanje obim časova sociologije ili da se njoj pridruže neke druge discipline. Ovome treba dodati i uvođenje nekolicine izbornih predmeta na koje bi mogli biti angažovani sociolozi ali takođe i nastavnici nekih drugih obrazovnih profila kao što su filozofi, istoričari, politikolozi ali i drugi, što dovodi u nepovoljnu poziciju nastavnika sa diplomom sociologije kojima je, praktično, rad u srednjim školama najizglednije zaposlenje direktno vezano sa strukom ako uopšte imaju šanse da se zaposle u struci. U vezi s tim, društvo je na poslednjoj Skupštini 2019. godine na Mečavniku, donelo odluku da diplomiranim sociolozima i dipl. Profesorima sociologije izdaje stručno mišljenje o kompetencijama za izvođenje nastave na izbornim predmetima u srednjim školama. Tokom 2020. godine je počelo izdavanje istog.

Tokom 2020. godine je održan i jedan sastanak Sociološkog kluba. Sociološki klub je organizovao predavanje dr Pola Stabsa (Paul Stubbs), naučnog savetnika Ekonomskog instituta iz Zagreba, koje je održano 20 februara 2020. godine u prostorijama Instituta za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Tema predavanja je bila „Naša zarobljena mesta: Razumevanje zarobljavanja lokalne države u Hrvatskoj i šire“.

Beograd, 20. 06. 2020.

Predsednik Srpskog sociološkog društva
Prof. dr Slobodan Miladinović